

Lo Sonadent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus Diumenge 30 de Setembre de 1900

Núm. 3.680

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallorà, carrer Junquera, 6. No's retornen los originals encara que no s'publicin.

La Materia

Ab los ulls espantosament ficsos i mirant arreu anava fent sa via l'avarà. Aquí i allà s'etunava una estoneta i cercava per tots los indrets. Lo que cercava no ho sabia pas.

De sobte vegé a una amiga seva i va aturar-la. Va contar-li ses penes i tristeus. Va repetir-li l'parlament de sempre; que ella no tenia diners, que s'moriria de fam si algú no auxiliava sa desventura. Y plorava.., plorava tot esplificant ses penes, però que es cregués qu'elles eran certes.

Sa amiga com a coneixedora del cor d'ella procurà distreure la conversa... i sortí a parlar-li de llur fill.. No li tocassin pas à son fill; son fill era un savi... Més l'altre també volgué parlar-li del seu i com à mare va acabar-lo. Digué:

—Lo meu fill es un xicot qu' es fa rotlló per tot arreu allà ahont vā. Sos, escrites magnífics i sos versos hermosos fan qu' al seu pàs se li obran totas las portes...

—I qu' en traurá—va respondre l'avarà—de sos escrits i de sos versos?

Mol ne traurà, moltíssim. Son nom serà venerat, després de mort, per la gent del país nostre, son nom serà conegut à l'estrange. Quan mori ell quedará la seva gloria; son nom serà pronunciat ab veneració per tothom i serà escrit ab lletres d'or... En canbi, i quanta i quanta gent després de mort, no s'recordarà d'ell ningú mai més!...

Y ara l' teu fill ja t' donal suficient pera que li faga bullir l'olla, ó bé s'alimenta de glòria com los camaleons à l'aire!

—Vull dir jo... que... io men fill... castig de vida

—Creu-me amiga, que trevallà'l fill, que trevallà. Qui en deixi d'ascriurser, là questió es qu' est; d'on qui quaries...

I una veu fosca va interrompre la conversa aquesta. Era la veu del fill de l'amiga de l'avarà, que havent sentit les darreres paraules pronunciades sas sanchs li havian serpejat ab furia per tot lo cor, envermellint-li l'rostre, amarant-lo d'una suhor freda... freda... Acompanyant-la ab un acionat ènèrgic havia pronunciat una sola frase:

—Palla, palla! Doneu-li palla!

Al sentir aquesta frase l'avarà se tombà tota esfreida, després silenciosament va marxer. I ell en tant, mirosoament, entre dents anava murmolant:

—Palla, palla! Doneu-li palla...

—I com m'enfadan la gent aquesta que en tot no mes hi volen veure la materia, qu' en res hi volen veure l'esperit; ells son los estúpits, los condempnats à arrogegar-se entre la pross fastigosa del mon, com los cuacs s'arrogegan entre 'la fens d'un femer podrit! Que estúpida aquella gent que sempre rastreja, que no goça s'ixerçar los ulls al cel blau per que ven qu' els demés tampoch los hi s'ixerçan!...

L'esperit! Vetaquí una cosa que no comprendem ni comprenderán mai... Oh la material això si que assében lo qu' es; saben lo que saben los burros i res mes. Doncs aixís, donéu-lohi, lo que à ells los hi donen, això es: Palla, palla i palla i sempre palla!

I abraçà estretament à sa mare i li petonejà ab dues galtes ab efusió va dir:

—Quina alegría mes gran causa lo tenir una mare que comprenyi l'esperit i que desprecihi la materia!...

ALFONS SANS i ROSELL.

Recort

A la tendra y hermosa Srta. Engracia Massó

D'aquella tarda en lo mas
no s'esborrà ni un dia
dins de ma imaginació,
mentres que à raig fet plovia.

Redacció y Administració

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS).

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes... 1.00 reales el dia
a províncies trimestre... 1.50
Extranjer y Ultramar... 2.00
Anuncis, à preus convencionals.

Sento las notas encar'
de la gran Cavalleria,
la Sonambula y l'vals
reple d'ayrosa armonia.
Escoito «Los Segadors»
carregats de valentia...
Y, plovent, tots aquells sóns
tenian més poesia.

D'aquella tarda en lo mas
no s'esborrà ni un dia...
Ay, si el mas viure pogués
per sempre, com gosaria.

J. BARBANY.

Barcelona, Setembre 1900.

A la estudiosa pianista, la simpática y distinguida senyoreta Engracia Massó.

Pero obsequiarans de debò,
com sab fer, lo ferm company
de causa senyor Massó,
al seu mas à mi y à en Barbany.
nos portà y... lo que passó: (1)
que al trobar en sa filleta
una tendre colometa
que mes lleugera que l'vent
al piano executava
y com mestra interpretaba
dificils composicions.

diguarem:—Del rigor forà,
que es arribada l' hora
de nostres aspiracions;
senyoreta, 'l cor ho anyora,
toquins l' himne que encoratja,

atremi'l himne que pinta al salvajia
en los horrons que descriu,
y això fent, de nostre hostatja
en lo casal qu' es son niu
guardarem recort joliu,

puig aquest honor que ns fa

de tocarns «Los Segadors»

es l' obsequi mes valiós

que pot ferri à un català.

J. F. GENDRE.

per ferri las pures.

La primera estrena

Don Joan Bonasot havia sigut molts anys enrera, un dels més entesos comerciants de drògas, habent guanyat un capítol molt respectable ab la seva activitat y coneixements comercials.

La Bolsa, que s'generalment lo xucedó de fortunes acumulades ab lo treball constant y privacions sens' fi, s'apoderà també de la de don Joan veient en poch temps per terra la posició social ab la pèrdua dels caudals que tanta suhor li havien costat.

Arruhinat se pot dir, casi per complet, se veigé en la precisió de buscar una col·locació pera poder atendre de moment las més apremiants necessitats d'ell de sa esposa y de sa filla, hermossa nena que en lo millor de la seva edat veigé pòndres el sol de la ventura tirant per terra, d'un sol cop, totes ses il·lusions, y ab un salari bastant mesquí tinguéren de víure tota la família, al mitj d'un sens' fi de privacions y ab lo recort constant del temps passat que 'ls corsecau l'ansina y 'ls minava l'existència.

—No serém tant desgraciats—déya tot sovint l'esposa—que à la curta ó à la llarga Deu no ens permeti que poguem sortir d'aquest estat tant anguniós, Joan—quan aquest recordava les amistats y relacions que 'ls ligavan ab las famílies més considerades dintre el comers y la Banca y que avny los hi havien tencat las portes.

(1) Perdoni l'ripi, senyor de Vera.

—Preguem junts à Deu que 'ns escolti; posém de nostra part lo necessari això és, tots la conformació possible y aguantém ab completa serenitat d'aixém l'infortuni que en mala hora en vingué à sobre y molt segur que no poguém altre vegada aixecarnos. Ho hem de fer, Joan, tant per nosaltres, com y ab preferència pera nostre angelet. Ella està dotada de educació, està instruïda lo suficient per si Deu li te destinada per un home de sentiments nobles y de posició desahogada... «Qui ho sab? Tú y jo, portem la conciència tranquila; no em fet mal a ningú, ni per nosaltres ningú à sofert cap dany; sofrim ab entresa las equívocacions qu'hem tingut... passiencia...

Aquesta plàtica encoratjadora sortida del fons del cor, era repetida per l'esposa totes quantas vegadas à don Joan li venien à la memòria los temps millors de ventura que Deu sab si tornarien.

Així passaren dos anys, no sens' que per xó, cada dia la millor quan son marit era à la obligació, no ruïniés la manera de fer alguna cosa més pera millorar son estat precari ja que apena podian sortir del pàs y per altra part lo cor de māre l'encoratjava à fer cálculos, convinacions pera poguer enginyarse, doncha la filla anava creixent y era allò de no perdre temps per si li sortia un partit y segons en l'estat que 's trovarian podrà ser la sort més ó menos falguera.

La casualitat es de vegadas lo principi de las més grans empresas.

En aquests pensaments de cada dia, en la constante preocupació de trovar lo medi de sortir del cautiveri en que ell mateixos s'habían tancat per necessitat, abstreit son pensament en el be que pogués fer à sa filla, l'esposa de don Joan no s'cansava de fer calcivacions pera poder millorar l'estat de la família, y en aquesta espècie de ensimismament se trovaba un demàt ab lo diari à las mans, quan fiscans maquinalemant sa vista en la secció d'anuncis, va llegir ab viuviessa com si un resort li hagués tocat el cor, las següents ratllas, que sense saber perque, li varen semblar que farien la seva felicitat y per lo tant la de tota la famili.

«Se traspassa una botiga sense existencias de gèneros, pro ab armaris, tanells y aparadors en molt bon estat. Rahó, carrer de...»

Després d'haver llegit l'anunci s'arreglieren de la millor manera possible y mare y filla s'encaminaren cap al lloc on hi havia la botiga pera traspassar. Lo punt era inmillorable segons sos calculs; lo lloger, era un bon xich caret per lo que podian comptar de moment; no obstant, anaren à parlar ab lo propietari al objecte de si era una persona enraonada, una vegada esplicat l'assumpcio y per allò de qui cara veu, cara honra, seria possible obtindre una rebaixa. Lo propietari, ó millor dit la propietària, resultà ser una amiga de col·legi de la esposa de don Joan, ab la que en aquell temps las unia una amistat, casi com de germanes, prò que una vegada sortidas del col·legi, se refredaren las relacions fins que acabaren per extingir-se complerament després de molts anys sense veure's.

Excuso, donchs, significar lo favorable que per los plans de la esposa de don Joan, va ser l'antigua amistat de las dos companyas de col·legi, tant que una vegada reconegudes una de l' altre y després d'haberse esplicat mutuament las seves coses íntimes, obtingué una notable rebaixa en lo llugar de la tenda juntament ab los accesoris, tanells, armaris y demés que hi havia en ella y no solament arribà à aquí l'ègplidies de la propietària, sino que, degut sens' dunque a l'antiga amistat ó potser compadida del cambi de possecció social de sa bona amiga sh la que havien compartit juntas les il·lusions primers, obtingué à demés facilitats y crèdit per poder obtindre los articles ab los que havia desdit establir-se en aquella tenda.

Lo triomf va ser complert en tota la línia, ja que havia trovat la manera de enginyarse pera adelantar poch à poch, en lo camí de la esperança.

A l' hora de costum arribà el marit a casa. Escoltem,—Li digué s' espous després d' haber-li donat ab satisfacció—un seu copet a l' espalda—Espero que m' dispensaràs l' atraviment qu' he tingut, però serà en be de tots si les resultats son satisfactoris com es per; per ara tot m' ha sortit seguit com una seda y quan l' iniciació es bona... Deu aluda a tothom.

—Diges, expliquem més clàr, que no t' comprehenc d' una paraula. ¿Que s' lo que t' haig de dispensar, di- güemho. que ha passat? digué don Joan, sorprès.

Seguidament y ab la major alegria la muller espli- cà a son marit, pè, a pà, tot lo que havia pensat y fet després d' haber lleigit l' anúnci en lo diari.

Quinze dies després, en la botiga que s' trespassava s' obrí un elegant establiment de merceria, bastant assutider d' articles de la seva secció.

A les sis del vespre s' aixecaren les portes de ferro ab los aparadors convenientment arreglat ab cintas, botons, adorns variats y demés gèneros del ram, no faltant bona il·luminació que ab los tons alegres de la pintura havien de escaure agradablement als ulls dels transeunts... no obstant, després quatre horas de oberta la tenda, casi a las deu de la nit, no hi havia entrat ànima viventa ni tant sols per a curiosejar.

—Quasi voldrà dir mala estrugancie—repetia continuament la muller de don Joan—lo no habernos estrenat la nit d' overtura. Com hi ha mon, me sebiria greu tancar l' establiment sense estreno. Dit això, lo rellotje de la botiga deixava aner l' última batalla de les deu y en lo precís moment yá entrà una vellera demanar si tenian cotó mauresà.

L' esposa de don Joan va dir un esí molt més fort que l' dia que s' van casar.

—Donguiment una troca de den céntims, contestà la compradora y després d' haber pagat l' impost, sortí de la tenda.

Los tres, marit, muller y filla, com per un resort y a l' hora, varen esclamar:—Gracias a Deu... la primera estrena! y tancaren l' establiment per aquell dia.

Ab constància y bona sort, en poch temps la vendava anà creixent de tal manera, que al cap de l' any se vegèren obligats a llogar se' l tenda del costat per engrandir l' establiment, puig cada dia se' l feya petit motivat per les moltes existències de gèneros que la venda li obligava tenir depòsits continuament.

Don Joan v' deixar la colació que tenia ja que l' travall d' escriptori de casa seva li absovia totes las horas del dia, mentres sa muller y sa filla, juntament ab altres empleos s' ocupaven de la venda a la menuda havent fet ja dos balansos ab los que pogueren comprovar un capital guanyat gens despreciable.

Tres anys després, la filla confragué èmatriomonij amb el fill d' un rich fabricant de cintas, pero avans al tractar d' interessos, don Joan digué al que havia de ser son gendre que de moment la seva filla no portaria dot no obstant de ser filla única y per lo tant havia de tot quan tenia; pero que l' dia de la boda, li faria un anticipo com així signé.

Lo dia del casament don Joan regalà a sa filla ab tota cerimònia un hermós quadre de pelus blau cel ab un rich march artísticament dourat y aplicada al centre del pelus de seda, ab forma de medalla, una moneda de coure de valor deu céntims y dessota d' ella una inscripció ab lletres d' or que s' podia llegir clarament. La primera estrena.

LLUIS MATAS Y CARRÉ.

ESPURNAS

Sobre las fíras y festas

Donchs si senyors, no hi ha més, les festas enganyen se deurán als prempseros: s' ha empenyat un chico dels prempseros; l' únic potser que entrà de plé en aquesta calificació, en que consti així y no li volém portar la contraria, perque com de festas n' hi han de molta mena, tensim por q' no comensessin avans del dia fixat per la Comissió executiva si ho volien los seus elements y jo ho comportava, débil de caràcter com soch.

No obstant jo no'n soch tan de pretensions y ho confesso ab tota ingenuitat.

L' atmosfera que pot crear la prempsa local fa crech negativa dils la ciutat; fora, com no saben si som lletjós o guapos, no diré que a algun forester li fem agafar ganas d' agafar la maleta: pero aquí si que vull afirmar, y afirmo, que a tots en general se' ns escolta com qui sent ploure, y 's fa'l mateix cas de nosaltres que d' una palla que tractés de deturar-nos en una amplia carretera.

Per això es, que jo no vull adjudicàrmela la glòria de que les festas se deguin als periodistes y d' aquí que als fanfarrons los bategi dels prempseros, y més quan aquests inspiran tantas simpatias com un mal de ventre.

L' Ajuntament tampoc se' n' vol fer hereu de la glòria o fracàs que reportin les festas: i únicament si surten bé se podrà donar les gràcies al poble que es l' únic que conta ab forces per portarlas a cap, sense que l' fracàs, puga perjudicarlo en ràhó a que no les ha demanat.

Dels jous de donar a cada hui lo seu, hem fet questa nova digressió.

Ara parlém de festas.

Sembla que s' anima la idea de que ns divertim alguns dies, ja que aquells a qui han de beneficiar les festas, no mirantlas indiferents, contribueixen a calentar la atmosfera y a impreigarla d' aquestes ideas que rejoyneixen los cors y fan passar los mals-de-cap.

Ahir va sortir cap a Barcelona el President de la Comissió executiva per a gestionar de paraula la rebaja de trens y pera encarregar uns magnífics Cartells quin dibuix es de nostre amic senyor Bergadà. Aquest avuy ha sortit també cap a la ciutat dels Comtes per posar-se en intel·ligència ab lo dibuixant dels tallers a qui quedà encarregada la confecció dels Cartells.

Quan aquests s' exposin al públic creyem que crideran ab justicia la atenció reservantnos lo parlarne, perque ja altres batxillers ho han fet, lo més malament que han pogut.

Sembla que l' ànim de la Comissió executiva està en no oferir cap premi als carruatges adornats que s' presentin a la Batalla de serpentines y flors.

Lo seu propòsit es no deixar sentat cap precedent dolent, ni innovar costums, que podrian motivar retacaments sensibles en festas successives.

Tots los números que han de figurar en lo Cartell anunciador estan acordats y per lo tant la comisió especial encarregada de redactar lo programa aviat se posarà a cumplir la seva missió. Forman aquesta Comissió el President senyor Pallejà, lo Director del Diario de Reus senyor Domenech, l' Administrador del Semanario Catòlico senyor Carbonell, lo Correspondent de El Imparcial senyor Deu y un premsero.

Se' n' redactaran la meitat en castellà y l' altre meitat en català sino se' n' desseydar o s' compleix fidelment l' acord.

Pera les escrites en castellà, ens creyem autorisats pera poguer dir que sera castizo y no com lo d' anar per casa d' altres anys.

Dilluns una Comissió passarà pels establiments, botigas, y propietaris, a preguntar si estan conformes en contribuir a les festas ab lo mateix, més o menos, del any passat.

La nostra impremta, es dir nostra, la del senyor Ferrando, está imprimint los sobres comercials anunciadors de las festas.

Los industrials que s' desitin y no se' l' hi han passat a recollir los poden fer portar a la Secretaria Municipal que se' l' hi faràn estampar tot seguit.

BENJEE SEMINIQ SU

Podriam dir un a un tots los números que compondrán lo Programa perque ja' s'is sabé: pero esperém que l' dongui a coneixer la Comissió, y acullir francament la impresió que causin al públic.

La Comissió executiva se' reuneix totas las nits a las 10 y nosaltres creyem que si algún veïte alguna idea pera portarhi, serà ben rebut y escoltat ab benevolència, màxim si en les seves idees pot perjudicar a algú que no sigui prempsero.

X. X. Y X.

CRÒNICA

Hem rebut una stentia invitació del digne Director del Institut Convidantnos a presenciar lo solemne acte d' obertura oficial del curs de 1900 a 1901 que s' celebrarà demà, dia 29 de setembre, a les 10 del matí. Agraïm la deferència.

Avuy tindrà lloc en la societat Círculo Republicano Històric un notable veillada literaria, prenen part en dita festa la llorediana secció coral «Obreros Rubinenses».

Lo recordat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per difentes espècies puja la cantitat de pessetas 4003-32.

Han sigut destinats al regiment Cavalleria de Tarragona, de guarnició en aquesta ciutat, los capellans primer D. Joan Tur Riera, y al hospital militar de Tarragona, lo capellà segon D. Merià Pescador Herrera.

A poch més de les set d' ahir vespre tinguerem lo gust de sentir en la Plaça Mercadal al nombrós y afiat coro de Rubí, lo qual entre altres non feu assaborir la patriòtica Marseillesa, en lettra catalana que li valgué forts picaments de mans.

A les deu, acompañat de la banda «Juventut Reusense» passà al Centre Republicano Demòcratic Autonomista, hont s' hi celebrà una lluïda festa en commemoració del memorable dia d' ahir. Des de l' carrer y balcons de l' esmentada societat s' hi donaren diferents crits entre els que hi sentirem repetidas vegades lo de Visca Catalunya!

Siguin ben vinguts los coristes de Rubí.

En la societat horiet «La Armonia», tindrà lloc avuy tarda y nit, dos balls amenistats per la banda «Juventut Reusense».

Diuhen de Mora de Ebro que han sigut delinqüents en aquella població 17 individuos per infracció de bando.

Aquesta nit tindrà lloc en el Centre de Lecturas, un concert arreglat al següent programa:

Primer.—Pas doble per la Banda de Guitarras.

Segon.—«La Marseillesa» per lo coro «Obreros Rubinenses».

Tercer.—«La mort de la núvia» per l' Orfeó Reusense.

Quart.—«Salut als Cantors» per lo coro «Obreros Rubinenses».

Quint.—«Escenes tárifarass» per l' Orfeó Reusense.

Sisè.—«Al mar» per los Obreros Rubinenses.

Setè.—«Mazurka» per la Banda de Bandurries.

Segona part

Gran sessió de magia, per lo aplaudit illusionista Sr. Jordà.

Bastant desanimat se' vegé'l mercat celebrat ans d' ahir en la plassa de Tarragona sent escassíssimes les operacions realitzades.

Les preus no han experimentat alteració notable.

Avuy aquesta nit tindrà lloc en la societat La Palma un ball seu amenistat per la Banda de la mateixa, començant a dos cuarts de deu.

La «Gaceta» arribada ans d' ahir publica una carta real als prelates pregantlosi y encarregantlosi disposar los suffragis de costum, en sas respectivas iglesias, demandant al Altissim per l' etern descans del capitán general d' exèrcit D. Arseni Martínez de Campos.

Digne del major agrément es lo valios regalo que acaban de fer al Centre de Lecturas la senyora Viuda de D. Tomás Abelló y son filla l' apreciable jove D. Tomás Abelló Martí, consistent en un grandioso quadre al oli, que obtingué'l segon premi en l' Exposició de belles arts de Barcelona.

En la nit d' avuy tindrà lloc en la recreativa societat La Verbena, una veillada humorística, que acabarà ab un ball en obsequi a les noyes.

Es de creure que s' veurà concorreguda.

Ha tingut la sort una entitat estrangera (extranjera havia de ser) de descobrir la pedra filosofal pera los agricultors. Efectivament lo guano Ancora de la Societat Belgo Alemana a Roskíl resolt lo problema de transmetre a tots los cultius una lloranza tal que es' precipit probarlo pera convéncies. Elaborat ab matèries riquíssimes en graduació y pureza es superior a tots los guanos coneguts. Pera l' encàrrech dirigir-se al agent general a Espanya D. Alexandre Pilk, Baile, 17, Barcelona.

Secció oficial

Registre civil
del dia 29 de Setembre de 1900

Naciments
Cap.

Matrimonis
Cap.

Defuncions
Cap.

José Cabré Malet, 72 anys, Germanetes dels pobres.—Francisco Ribot Bruno, 22 anys, Batén, 12.—Josepha Rodriguez Llanes, 42 anys, Robuster, 28.

LO SOMATENT

Correspondencia particular de LO SOMATENT

Barcelona 29 de Setembre 1900.

Estimat director. La crisi industrial va agravant-se per moments, puig no passa dia, que no parin una 6. dues fàbriques, y les que no paran, sols deixan treballer als seus obrers dos ó tres dies a la setmana, y si xólo, que la miseria s'ensenyoreggi de els llars dels nostres treballadors. A tot xólo, los fabricants s'enretenen, celebren reunions en lo «Foment del Treball Nacional», y acordan proposar el govern algunes solucions, però pôsar remey a la present crisi industrial, sense perdre ni la molestia de pensar que com que les solucions que ells presentan, exigeixen algun sacrifici al Estat, lo govern, los hi ferà de la resposta, «que adoptarà solucions en harmonia con los intereses de la Hacienda Nacional», y lo que ferà serà observarnos ab alguna contribució nova, per si les fàbriques no fossin prou per arruinar la indústria catalana, puig espera altra cosa, desenganyintse los fabricants, es tonto, tractantse del govern, pero si en contes de demaner protecció per la indústria, los demanessin per las corridas de toros anomenades «Expedicció Nacional», allàvors si, que podríen esperar ja la protecció, però d' altre modo no, puig a cap polítich espanyol, li falta escusas per retardar las solucions que ells prenen, donchs, ben acreditad te nostre govern, que sempre posa remey a un mal, quan aquet ja no te remey, aixó en lo cas improbable de que signessin escooltats, que no ho serán, puig ja deya dies enrera *La Epoca*, «que la crisi industrial y las huelgas, mantenian el estat de guerra en Barcelona», y tinguent en compte que dit diari es ministerial, se sospitar que'n Silvela, den volquer arreglar las vagas y la crisi industrial ab plom, y això qui demani pà ja podrà menjarne a can Tunis, vegin donchs los fabricants lo que peden esperar, si un diari ministerial ja dix xólo, fassin ells tots los possibles per pôsar remey a la crisi, que de Madrid no poden esperarne res, y tot lo temps que passin esperant, lo que de Madrid tindria de venir, si per cas allí sapiguessin dos y dos quants fan, serà temps perdut, y allàvors serà més difícil d' arreglar la crisi.

Lo dia 27, va obrir aquí en Bassili Paraiso, segons ell diu, ve per assumptos particulars, però aquells bola ningú se l' empassa.

Lo dia 4 del mes vinent, vindrà aquí l' comte de las Almenas, alguns elements li volen fer una bona arribada.

Avuy la Associació Demòcrata Catalana «Lo Somatent» celebrarà una velillada literaria-musical, en la qua hi pren part «L' Escola Jordiana», «Orfeó Canigo» que cantarà «L' Emigrant», «Lo Pardal», «San Ramón», «La Retreta» y altres cançons, y demà celebrarà lo Centre Català de Gracia la seva inaugural, de quin acte ne fdonaré compte en ma vinenta carta, això com també parlaré extensament de la defensa que fa nostre municipi dels cárrechs que l' señor inspector Golfa li fa en son expedient, fins a la vinenta carta, donchs, se despedix de vostè son amic FA SOL RE.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Jeroni. Sant de demà.—Sant Remigio.

Anuncis particulars

Oh malalts que patiu!

Recobrea la alegria, donchs en pochs dies recobra-reu la salut encarqueix a l' mal crònic de més de 20 anys.

Pere més detalls llegieixis en 4.ª pàgina «Miraculosos conflicts ó Injecció anti-venéreos y Roob anti-sifilític COSTANZI».

SE VEN

Una parcela de terra, situada darrera de las Olles del Cònsul, composta de sis solars de 40 pams per 80. Informarán en lo cerryer Raseta de Salas, número 11, de 12 a 1.

Cursos ràpits y complerts

de Teneduría de Llibres, Reforma de Lletres, Càcul Mercantil, Pràcticas de Comptabilitat, Correspondencia y Ortografia.

Nolla 1, primer.—Reus.

COLEGI DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA

NTRA. SRA. DE MISERICORDIA

DIRIGIT PER

D. Joseph Maria Domingo

Licenciat en Ciencias

Reus.—Arrabal alt de Jesús, 44.—Reus.

Lo dia primer de Juny doná principi un curset preparatori pera l' exàmen d' ingress indispensable als que desitjin cursar lo Batxillerat.

Durant l' istiu continuaran obertes las classes de Pàrvuls, Elemental Superior y las especials pera Senyoretas de 8 a 9 y de 12 a 11.

Lo dia 15 del pròxim Setembre s' obrirà la matrícula per las classes de 2.ª ensenyansa, comers, dibuix, pintura, gimnàsia, solfeig y música vocal e instrumental; totes a cárrec de reputats Professors.

Existeix també en lo Colegi la Sucursal del Seminari de Tarragona.

Director espiritual lo Rvnt. D. Pau Cesari.

Professor de Religió lo Rvnt. D. Joan Rius.

Los resultats en la ensenyansa son positius, la educació cristiana y l' tracte ab los pensionistas es de família, procurantlos una alimentació abundant y nutritiva.

S' admeten pensionistas, mitj-pensionistas y externs.

Reus 27 de Maig de 1900.

INTERESSANT

Tots los amos de tallers de Ferreria, d' obra negra de la ciutat de Reus, à sa clientela y al públic en general, los hi participan lo següent:

Desde l' dia primer d' octubre pròxim, fins al 31 de Mars de 1901 en los diumenges y demés dies festius entre setmana, tindràn los tallers oberts pera poguer ferr desde las set del matí fins a las dotze del migdia, y desde l' dia primer d' Abril al 30 de Setembre s' obriran a las sis del matí fins a las onze que es la hora de deixar la tasca los dependents.

Las setmanas en que hi hagi dos festas ó mes seguidas, en la segona no s' ferrara.

Tampoc s' encendrà la foganya pera fer cap travall en ella exceptiv de tenir que calentar alguna ferradura pera ferla venir a ferrar a foch.

Així successivament anirán regint tots los anys venidors.

Acordat a Reus lo dia 29 d' Agost de 1900. LA JUNTA

EN VENTA

En la propietat de D. Jordi Pellissà situada a un kilòmetre d' aquesta ciutat, allindant ab la carretera de Salou, hi ha varis trossos de terra, de cebuda un jornal aproximadament, pera vendre.

Pera informes dirigirse al mateix amo ó a D. Bonaventura Carpa, Farmacia, Reus.

Colegi de la Immaculada Concepció

para senyoretas

à càrrec de D. Antonia Martorell de Falçó

Aquest acreditad colègi inaugura lo 15 de Setembre las classes de Piano, Dibuix, Pintura y Escultura y Frances. Ademés de la ensenyansa literaria y labors en tota extensió, hi haurà un curs de Lenceria pera las senyoretas que desitgin aprendre la confecció de roba blanca.

Totals las assignaturas se donarán per Professors competents.

S' admeten pensionistas, mitj pensionistas y recomen-dadas.

Carrer de la Font, núm. 2.

COLEGI DE NTRA. SRA. DEL PILAR

DIRIGIT PER

D. Angela Maleras Fabregat

Desde l' primer de Setembre quedan obertas en dit colègi, establegit en lo carrer de Santa Anna núm. 21, primer, las classes corresponents a la instrucció primària, y superior, las de labors y las de Dibux, Música y Frances. Classes especials de 8 a 9 del matí y de 12 a una de la tarda.

LLIBRES

Poemes, de D. Eugeni Maia y Miramont. — Una peseta, l' tomó.

Rosari del cor, poesies de D. Francisco Grau y Elias. — Dues pesetas, lo tomó.

Se venen en l' Impremta d' aquest diari.

Diversions públiques

Teatro Fortuny

GRAN COMPANYA D' OPERA ITALIANA

BAIX LA DIRECCIO DEL

Mtre. D. Artur Baratta

Lo debut de la Companyia tindrà lloc lo dia 3 del pròxim Octubre, ab la òpera «La Boheme».

— En Dato guarda molta reservà respecte a quins son los pensaments del Govern però s' creu que la resolució serà radical.

— La premsa reconeix la critica situació en que s' troba lo Govern à causa de la actitud del señor Allen-

de Salazar contra l' augment dels gastos.

— Lo minstre de la Gobernació treballa en contra l'

actual minstre de Hisenda pera que surti del ministe-

ri, per ser massa amich del señor Villaverde.

— San Sebastian.—L' arxiduch d' Àustria ha tingut

de suspendre novament lo seu viatge, donchs fa un

temporal desfet, que priva la sortida del «Wantrus».

— Lo señor Dato está enlistint lo Decret referent

el régim de las Diputacions y dels Ajuntaments, però

no s' firmarà fins diumenge ó dilluns.

— En Dato ha comunicat que si avuy millora l'

temps se ferà à la mar l' arxiduch Carles.

Recordeu als morts

Pera l' 2 del pròxim Novembre

PEDRAS MORTUORIAS

de marbre, varis colors travallades al burí, mate y relleu, desde 15 pesetas; dauradas a meitat de preu 50 per 100 de rebaise en las inscripcions.—De franch la colocació en lo Cementiri.

TALLER DE MARBRES

LLOVERA, 23. VIUDA VILA LLOVERA, 23.

ACADEMIA FREBELIANA

Baix l' advocació de Ntra. Sra. de Montserrat Carrer de la Presó, núm. 22.

La Directora d' aquest Colegi docent posa en coneixement del públic que desde l' primer de Setembre pròxim quedarán obertes las classes de 1.ª ensenyansa en sos tres graus de *parvule*, *elemental* y *superior*, en qualis seccions, especialment en la de *parvule*, se seguirán ab tot rigorisme las teorías sustentadas per los eminents pedagogos Fàbel y López Catelan.

CLASSES ESPECIALS

LABORS: D' adorno, tapiceria, brodats, etc., etc., baix la direcció de D. Emilia Domingo.—FRANCES: Professora, Mme. Goëjard.—SOLFEX y PIANO: D. Ricardo Guinard.—DIBUIX y PINTURA: D. Ramón Casals.—CORTE: Modificació de figurins y montura de sombreros. D. Antonia Cabré.

Nota.—En lo referit Centre s' admeterán alumnes internos, mitj pensionistas y recomanades ab subjecció al Reglament interior del mateix.—La Directora, María Fabra.

La lista del personal artístic

Mestre Director y Concertador, Artur Baratta.

Sopranos: Josefina Hoguet, Luzzano Vigier, Margarita Gil, Anita Casals.

Contralt: Eugenia Dauchs.

Comprimaris: Eliasa Pelayo y María Justeti.

Tenors: Joseph Escourell y Joseph Broto.

Baritons: Salvador Mestres, Menel Carbonell y Francisco Burgoli.

Baix: Abulker Leon.

Comprimari tenor: Joseph Mesip.

Comprimari baix: Carlos Doti.

Altre mestre y mestre de Coros: Urbano Fando.

Apuntador: Joseph Casas.

Director d' escena: Eduard Ferrer.

Coro d' abdós sexes y coro de noys.

20 professors d' orquestra del gran teatre Liceo.

Aspista: Anita Campillo.

Repertori: «La Boheme», «I Pagliacci», «Cavalleria Rusticana», «Lucia di Lammermoor» y altres.

Abono.—Se'n obrira un de 4 funcions baix los preus y condicions següents:

Preus d' abono: Palcos proscenis plateas ab 4 entrades, pessetas 56.—Id. id. principals ab 4 idem, 48.

— Id. id. segons ab 4 idem, 32.—Id. plateas ab 4 idem, 46.—Id. principals ab 4 idem, 38.—Id. segons ab 4 idem, 24.—Silló ab entrada, 8.—Lluneta de segon pis ab entrada 6.

Preus diapis: Palcos plateas sense entradas, pessetas 15.—Id. principals sense idem, 12.—Id. segons sense idem, 7.—Silló ab entrada, 3.—Lluneta de segon pis ab entrada, 2.—Entrada à localitat, 0'90.—Id. al Paradís, 0'70.

Telegrams

Madrid 29.

En Silvela ha declarat que no sab encara la fetxa en què s' farà l' empréstit de consolidació.

Ha afegit que d' acord ab lo ministre d' Hisenda refusa tot augment injustificat en los pressupostos.

S' han rebut notícias de Manila comunicant que ha sigut assassinat lo quefe de policia senyor Lora, espanyol, que estava al servei dels americans.

Sembra que l' señor Silvela té determinat re-soldre aviat la qüestió dels cárrechs contra los regidors de Barcelona.

En Dato guarda molta reservà respecte a quins son los pensaments del Govern però s' creu que la resolució serà radical.

La premsa reconeix la critica situació en que s' troba lo Govern à causa de la actitud del señor Allen-de Salazar contra l' augment dels gastos.

Lo minstre de la Gobernació treballa en contra l'

actual minstre de Hisenda pera que surti del ministe-

ri, per ser massa amich del señor Villaverde.

Secolo comercial**MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA****Entradas del dia 27**

De Berdiansk en 46 dies v. italiá Angels, de 1,003 tonelades, ab blat, consignat a M. Escandell.

De Barcelona en sis horas v. Carmen, de 632 tonelades, ab trànsit, consignat a D. B. López.

Despatxades

Pera Barcelona v. italiá Quinto, ab trànsit.

Pera Londres y escales vapor inglés Corenne, ab efectes.

J. Marsans Rof**Representant, Joaquim Sociats****CARRER SANTA ANNA, 26.**

Cetisació a Barcelona a les 4 de la tarda del dia d'ahir.

Interior 73·02 Aduanes 92·65 Norts 54·40 Colonial 79·90 Orenses 1886 86·87 Cubas 1890 72·62 Filipinas 72·10

Amortisable 5·00 92·65 Norts 54·40 Alicants 79·90 Orenses 23·90 Obs. 6 Frances 95·62 Id. 3 00 id. 51·87 Id. Almansa 3·00

Exterior 72·30 Interior 78·00 Paris 30·60 Londres 32·80

GIROS
Paris 30·60 Londres 32·80
Ordres de Boles pera Barcelone, Madrid y Paris.
Compra y venda al contat de tota classe de valors.
Descompte de cupons.—Compra de monedes d'or y bitllets de tots los païssos.—Giros sobre Barcelone y Madrid.

Bolsa de Reus**CARRER MONTEROLS, 27.**

Colisació a Barcelona a les 4 de la tarda d'ahir.

Interior	73·20	Cubas del 86	87·
Colonial		Cubas del 90	72·68
Orenses	23·95	Amortisable	
Norts	54·45	Ob. 5 pgs Almansa	
Alicants	79·95	Id. 3 pgs Frances 52·12	
Filipinas			

PARIS **MADRID**

Exterior 72·30 Interior 78·00 Paris 30·60 Londres 32·80

Se reben órdes pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedes de tots los païssos.

TIESTAMOS Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comers de la ciutat de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dies fetxa	32·40	32·40	32·50
» 8 dias vista	32·70	32·70	32·70
» 7 dias vista	32·70	32·70	32·70
Paris 8 dias vista	30·25	30·25	30·70
» vista	30·15	30·15	30·15
Marsella 90 dies fetxa			
» vista			
VALORS LOCALS			
DINER PAPER OPER			

ACCIONS**Ptas.****Ptas.**

Gas Reusense 675
Industrial Ferinera 675
Banch de Reus de Descomptes y Prestams 700
Manufacturera de Algodón 150
C. Reusense de Tramvias 250
C. Reusense de Tramvias 300 350
vilegiadas 5 per 100

Imp. Celestino Ferrando, Plaça de la Constitució, 7.

LAPIDAS vda. y fills de A. Auqué REUS**MIRACULOSOS CONFITS****INJECCIO ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH**

Ne pochs enyejosos sufreixen grandement per lo favor cada dia més creixent que mereixen del públic de totes nacions los Remeyos Costanzi, que han curat mils de malats de venéreo y sifilis encara sent sos més crònichs de més de 20 anys.

Dits medicaments son d' efecte tan maravellós per l's estreñiments uretrais, que en 20 o 30 dies están totalment curats, evitant ademés las perístesis candel·lidis. En dos o tres dies sera radicalment curada la purgació recent y en cinch o sis dies la crónica y gota militar. Inmillorable pera las úlceres y fluis blancs de las donas, arenillas y catarrus de la setja, escosores uretrales, càlculs, retencions d' orina y demés infeccions genito urinaries y especialment la sifilis encarqua sia ha editilària. Per a la curació de la sifilis, lo Roob ha donat probas patents d' una superioritat incontestable sobre tots los antisifilitics fins ara conegeuts, perque es l' únic que no conté ioduro de Potasio ni cap sustancia Mercurial. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarrestar los efectes de tals sustancias, tan desastrosos pera la aiut, ja que com es sabut causan malalties no molt fàcils de curar. Lo Roob te ademés la ventaja de poderse usar ab profit en qualsevol mes del any. Als incrèdols se l's hi admet le pago una vegada curats, previò tracte especial y exclusiu ab l' inventor. Carrer Diputació, 136, Barcelona.

Preu de la Injeccio Costanzi, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos péra quins no vulguin usar injeccions, pesseta 5. Roob antisifilitich, lo Frasco, pessetas 4.

Pera províncies afegir pessetas 1·00. Dits medicaments están de venta en totas las Farmaciacs. A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra. Arrabal de Santa Anna, 80, en la del Dr. Carpa y en la Drogueria de D. Francisco Freixa Plaça de Prim, 1.

Survey dels trens de viatgers**COSTANZI****SORTIDA**

4·19 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	7·54 m. 1974
5·45 m.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.....	7·01 m.
8·44 m.	tren mercancías cotxes de 2.ª y 3.ª classe	12·31 t.
11·02 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	1·53 t.
5·23 t.	tren de mercancías ab cotxes de 2.ª classe	8·48 t.

SORTIDA

7·01 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	19·49 m. sup senyal
1·26 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	3·14 t.
3·28 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	6·29 t.
7·03 n.	tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	10·06 n.
9·23 t.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.....	10·31 n.

De Mora à Reus**ARRIBADA**

4·19 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	7·54 m. 1974
5·45 m.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.....	7·01 m.
8·44 m.	tren mercancías cotxes de 2.ª y 3.ª classe	12·31 t.
11·02 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	1·53 t.
5·23 t.	tren de mercancías ab cotxes de 2.ª classe	8·48 t.

De Reus à Mora**ARRIBADA**

7·01 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	19·49 m. sup senyal
1·26 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	3·14 t.
3·28 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	6·29 t.
7·03 n.	tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	10·06 n.
9·23 t.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.....	10·31 n.

De Reus a Barcelona**ARRIBADA**

4·13 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe (1)	8·22 m. Línea Vilanova
4·13 m.	"	9·44 m. Vilafanca
7·09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe.....	9·24 m.
1·01 t.	tren de mercancías ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	7·34 n.
1·59 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	5·08 t.
6·35 t.	tren mixt ab cotxes de 2.ª classe (2).....	10·13 n.

De Barcelona a Reus**ARRIBADA**

5·25 m.	tren mixt ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (3)	10·17 m. Línea Vilafranca
9·51 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	1·01 t.
11·45 m.	tren mercancías ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe	6·35 t.
1·55 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	5·31 t.
7·02 t.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.....	9·45 n.

Reus 1 de Juliol de 1899.

(1) Trasport a Sant Vicens.
(2) Idem a Roda y Sant Vicens.
(3) Idem a Sant Vicens y Roda.

AL TAS**BAIXAS**

pera la contribució

Se'n venen en la Impremta d' aquest diari.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Octubre de 1900

Línia directa pera el Rio de la Plata

Sortiran de Barcelona directament per Montevideo y Buenos-Aires los magnifics y ràpids vapors francesos

lo dia 11 de Octubre lo vapor «Espagne»
lo dia 21 de lo vapor «France»

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que

La que paga més

contribució de la pro-

vincia.

12 ANYS**XAROP SERRA**

es lo millor remey pera combatre la cròrica y rebeldia que sia tota classe de....

MOS**Farmacia Serra**

brossa de estomac i estreñiment que